

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 24175
Tarih : 10.03.2023

79388

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 10.03.2023

Tulay Hatimoğulları Oruç

Adana Milletvekili

6 Şubat'ta meydana gelen Maraş merkezli depremlerin ve 20 Şubat'ta Hatay Defne ve Samandağ merkezli depremlerin ardından; Birleşmiş Milletler (BM) tahminlerine göre bölgede yaklaşık 1,5 milyon kişi evsiz kaldı ve barınma ihtiyacının karşılanması için en az 500 bin konutun inşa edilmesi gerekmektedir.

Hasar tespiti biten her yerde inşaata başlanacağı söyleminin ardından; depremde etkilenen kentlerin yeniden inşası sürecinde, uzmanlar kentlerin yeniden planlamadan inşaata başlanılmasının yanlışlığı konusunda uyarıyorlar. İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Taner Yüzgeç, yapılacak konut sayısı dahi belli değilken 'bir yılda bitireceğim' demenin rasyonel olmadığını, özellikle Hatay, Maraş ve Adıyaman'da kentlerin yeni baştan yapılacağını vurgulamıştır.

Ayrıca Şehir Plancıları Odası, "Kurum görüşleri, detaylı analizler gibi planlama çalışmasına altlık olacak veriler olmaksızın yapılan yer seçimleriyle yeni afetlere zemin hazırlanabilir" görüşünü ifade etmiştir.

Afet sırasında yaşanan sıkıntılar; deprem toplanma alanlarının olmaması, yeterli ulaşım akslarının sağlanmamış olması, alternatif yol güzergahlarının düşünülmemiş olması gibi belli kentsel kurgulardan kaynaklanmıştır. Dolayısıyla bina ölçeğinden değil kent ölçeğinden başlayarak bütüncül bir planlama yapılması elzemdir. Depremzedeler bir an önce sağlıklı konutlara geçirilmelidir ancak bu kentlerin özgün dokularına uygun, doğa ile barışık ve toplum merkezli bir şekilde, bilimsel, teknik, şehircilik ilkelerine bağlı olarak yeniden inşa sürecinin planlanması ile mümkün olabilir.

Bu bağlamda;

1. Deprem bölgesindeki 11 kentte hasar tespit çalışmaları, yıkılması zaruri olan ve güçlendirilerek kullanılabilir olacak olan yapı stokunun ayrı ayrı tespiti tamamlanmış mıdır? Şayet hasar tespit çalışmaları tamamlanmadıysa ne zaman bitirilmesi planlanmaktadır?
2. Bölgede yeniden inşa sürecine başlamadan önce büyük yıkımların gerçekleştiği illerde bulunmayan yerbilimsel etütler (mikrobölgeleme etütleri, jeolojik-jeoteknik etütler) ne zaman yapılacaktır?
3. Yıkım yaşayan kentlerimizde ulaşım, içme suyu, kanalizasyon, enerji, haberleşme gibi mevcut teknik altyapının ve deprem toplanma alanı gibi afetle ilgili donatı eksikliklerinin durumu ortaya çıkarılmış mıdır?
4. Şehirlerin yeniden imarı sürecinde yapılacak olan planların bütüncül bir afet önleme politikasını içinde barındırması sağlanacak mıdır?
5. Kentlerin tarihsel bölgelerinin koruma ilkeleri çerçevesinde onarımı ve kentin bütünü ile entegre olacak şekilde planlanmaları sağlanacak mıdır?
6. Depremzede yurttaşların yeniden inşa sürecinde mutlak şartla istek ve arzularının planlama sürecine dahil edilmesi için çalışmalarınız var mıdır?
7. Depremden etkilenen kentlerin üst ve alt ölçekli plan revizyonları, imar uygulamaları ve korunmaları sürecinde ilgili meslek odalarının bilimsel desteği alınacak mıdır?
8. Japonya'da kullanılan sismik izolasyon sistemi ve raylı temel sistemi adı verilen mühendislik teknikleri üzerine Bakanlığınızın çalışmaları var mıdır? Kentlerin yeniden inşa süreçlerinde bu sistemleri kullanmayı planlıyor musunuz?